

# SOCIETAS HERALDICA SCANDINAVICA

## NYHEDSBREV NR. 14, JULI 2009

---

### *REDAKTØRENS HJØRNE*

VELKOMMEN til nyhedsbrevet!

Forårets store heraldiske begivenhed var afholdelsen af 5. nordiske heraldiske kollokvium i Stockholm, hvor SHS's 50-års jubilæum samtidigt blev fejret. Nyhedsbrevet bringer billeder fra dagene i Stockholm. Jeg vil minde læserne om den heraldiske udflugt, der omtales s. 11, og opfordre så mange som muligt at tilmelde sig. Som omtalt i et tidligere nummer, er nyhedsbrevet nu åbent for annoncering, og de første annoncer bringes i dette nummer. Skulle nogen være interesserede i at annoncere, eller kender andre, der kunne være interesserede, kontakt da gerne redaktøren.

*REDAKTØR:*

RONNY ANDERSEN - FREDERIKSHOLMS KANAL 26 D, ST. TH. -1220 KØBENHAVN K - DANMARK  
info@arsheraldica.dk

---

### I DETTE NUMMER

- S. 1: REDAKTØRENS HJØRNE - INDHOLD
- S. 2: TRE HERALDIKERE HÆDRET I LUND
- S. 3: BRAND PÅ THE COLLEGE OF ARMS - FINSK FOREDRAG
- S. 4: FORESPØRGLER
- S. 5: 5. NORDISKE HERALDISKE KOLLOKVIUM - SHS 50 ÅR
- S. 9: ORMOND PURSUIVANT - CARL-ALEXANDER VON VOLBORTH †
- S. 10: HERALDIKENS 15 GLÆDER - SLAINS PURSUIVANT - CANADISKE HEROLDER
- S. 11: NYT OM MEDLEMMER - NY HJEMMESIDE - HERALDISK UDFLUGT
- S. 12: INTERNATIONALT KOLLOKVIUM 2009 - INTERNATIONAL KONGRES 2010
- S. 13: SOCIETAS HERALDICA ISLANDICA
- S. 14: SOMMERTURNERINGER

## TRE HERALDIKERE HÆDRET I LUND



*Foto: Joakim Pauli*

SHS's daværende formand, Allan Tønnesen, styrelsesmedlem Nils G. Bartholdy og styrelsesmedlem og redaktør af Heraldisk Tidsskrift, Poul Holstein blev i foråret hædret med Svenska Heraldiska Föreningens fortjenstmedalje for deres indsatser for nordisk heraldik. På SHF's årsmøde på Grand Hotel i Lund den 7. marts blev medaljerne overrakt, og modtagerne kvitterede med et foredrag hver.

Allan Tønnesen fortalte om 'Den danske enevoldsarveregningsakt 1661 og dens 1600 segl', Nils G. Bartholdy om 'Det danske rigsvåben fra Margrete I til Margrethe II' mens Poul Holstein afsluttede med sit foredrag om 'Våben von Bertouch og baron de Bertouch-Lehn'.

Dagen afsluttedes med en middag og hyggeligt samvær.



## BRAND PÅ THE COLLEGE OF ARMS



En fuldkommen katastrofe blev lykkeligvis undgået, da det engelske College of Arms' bygning på Queen Victoria Street i London brød i brand den 5. februar. Flere udrykningskøretøjer var på stedet efter få minutter, og det lykkedes at få branden under kontrol, mens 35 personer blev evakueret fra bygningen. Ingen mennesker kom til skade, og der er tilsyneladende ikke sket større skade på de heraldiske samlinger. Ilden brød ud i på 3. og 4. sal i bygningens vestside, hvor flere af herolderne har kontorer, og hvor kunstnerne, der er tilknyttet The College of Arms har deres arbejdsrum.

## FINSK FOREDRAG

Tirsdag den 17. marts 2009 kl. 17.00 holdt afdelingschef ved Åbo historiska Museum Tom Bergroth et veloplagt foredrag i Dansk-Finsk Forening om de udmærkelsessystemer, der har været praktiseret i Finland, da landet hørte under den svenske konge, dernæst under den russiske zar og siden selvstændigheden i 1917. De tre epoker har sat deres tydelige spor i det officielle Finlands kultur. Tom Bergroth er en fremtrædende heraldiker og numismatiker og internationalt kendt som ekspert i ordens- og medaljevæsen.



*Finlands Hvide Roses Orden, Finlands højeste udmærkelse.*



## FORESPØRGSLER

Dette våben er set på mærkater, både på et parkeringskilt på Frederiksholms Kanal og på en affaldsspand på Højbro Plads (begge København).

Kender nogen noget til dette våben, eller hvorfor det ses klistret op forskellige steder i København, hører redaktøren gerne om det.



Kan nogen af nyhedsbrevets læsere identificere våbenet på ovenstående segl? Eventuelle bud kan sendes til redaktøren.



## 5. NORDISKE HERALDISKE KOLLOKVIUM



Det 5. nordiske heraldiske kollokvium blev afholdt 22.- 24. maj i Stockholm, hvor Kungl. Slottet lagde lokaler til en række spændende foredrag om temaet "Personvåben og våbenret".

Der var også lejlighed til et besøg i Riddarhuset, Riddarholmskyrkan og banketten samt et mere uformelt aftenselskab afholdtes i Frimurerordenens Stamhus.

Samtidig fejredes Heraldisk Selskabs 50-års jubilæum, hvilket gav sig udslag i udnævnelse af æresmedlemmer (se de næste sider) samt gaver til Selskabet, hvoraf to - et våbenflag og en heroldstav - ses ovenfor.

Næste kollokvium finder sted i Helsingfors 2011.

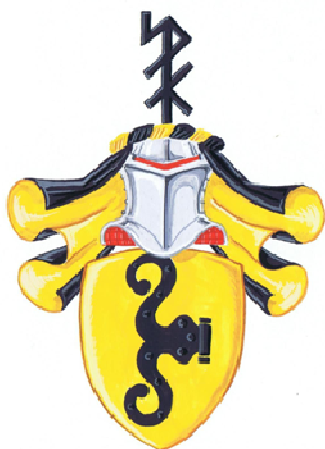


Fotos: Maibritt Zuschke, Ronny Andersen

## ÆRESMEDLEMMER AF HERALDISK SELSKAB, UDNÆVNT 2009

*Peter Kurrild-Klitgaard, formand*

I de første fem årtier af Heraldisk Selskabs eksistens er i alt seks personer blevet udnævnt til æresmedlemmer: Arvid Berghman, Sverige (1961), Sven Tito Achen, Ole Rostock og Ernst Verwohlt, alle Danmark (1984), og Knud Prange, Danmark, og Jan Raneke, Sverige (1999). I forbindelse med Heraldisk Selskabs generalforsamling 2009 er nu også de følgende fire, nordiske heraldikere udnævnt til æresmedlemmer af selskabet som anerkendelse for deres ekstraordinære indsats for at fremme studiet af heraldik i Norden.



*Antikvar, cand.mag. Allan Tønnesen* (Danmark) har været en fremtrædende profil i dansk og nordisk heraldik i fire årtier. Han har været en central person i SHS—som styrelsesmedlem i 36 år (1973-2009), redaktør af Heraldisk Tidsskrift i et årti, selskabets næstformand i to år og dets formand i 12 år. Ligeledes har han været en væsentlig bidragyder til det videnskabelige studium af heraldik. Både gennem bøger og artikler har han etableret sig som Danmarks absolut førende ekspert udi brugen af bomærker, og givetvis Skandinavien største autoritet på området. Allan Tønnesen har også interesseret sig for heraldikkens praktiske anvendelse, f.eks. indenfor kunst og brugskunst—som illustreret af hans studier af skydeskiver. For tiden arbejder Allan Tønnesen med en kommenteret udgivelse af den dansk-norsk-islandsk-færøske Enevoldsregeringsakt fra 1661, der indeholder hundredvis af segl.

*Seniorforsker, arkivar, cand.phil. Nils G. Bartholdy* (Danmark) har gennem fire årtier været en af de mest fremtrædende nordiske heraldikere, og samtidig i vidt omfang nordisk heraldiks ansigt overfor resten af verden. Som historiker, arkivar og Rigsarkivets heraldiske sagsbehandler har Bartholdy gennem årtier været den centrale person for dansk offentlig heraldik og haft en afgørende indflydelse på dansk offentlig heraldik. Fagheraldisk har Bartholdy sat sig varige spor på en række områder - gennem flere bøger, senest om danske adelsbreve, og et utal af videnskabelige artikler.





Som den givetvis største autoritet indenfor studiet af dansk kongelig heraldik i i hvert fald et århundrede og med væsentlige "klassiske" bidrag indenfor studiet af særligt adels- og ordensheraldikken under den ældre enevælde. I SHS-regi har han været styrelsesmedlem i 38 år, næstformand i et årti og siden 2008 med-redaktør af *Heraldisk Tidsskrift*. Tillige har han været den uden sammenligning mest fremtrædende nordiske heraldiker i internationale sammenhænge, bl.a. som medlem af Académie Internationale et d'Héraldique, dettes vicepræsident, medlem af og sekretær for de internationale genealogiske og heraldiske kongressers Bureau Permanent, samt SHS' repræsentant i Confédération Internationale de Généalogie et d'Héraldique. Ikke mindst har han været den udfarende kraft i etableringen af SHS's nordiske kollokvier, hvert andet år siden 1999.



*Kunstneren Bengt-Olof Kälde* (Sverige) har gennem fem årtier været en dominerende kunstnerisk skikkelse indenfor nordisk heraldik, og i særdeleshed indenfor svensk heraldisk kunst, hvilket har gjort ham til en af de mest respekterede, nulevende heraldiske kunstnere. Som kongelig våbenmaler har han leveret en imponerende mængde prægtige Serafimerridder-våbener, ligesom han har skabt en mængde exlibris og slægtsvåbener til *Skandinavisk Vapenrulla*, samt bidraget til svensk og europæisk kirkeheraldik. Kälde var blandt de tidligste medlemmer af Heraldisk Selskab og etablerede i 1961 som ung mand en lokalafdeling af selskabet i Uppsala. Derudover har han bl.a. designet den flotte udgave af selskabets våben, der anvendes i forbindelse med de nordiske kollokvier.

*Historikeren, cand.mag. Poul greve Holstein* (Danmark) har igennem to årtier sat et kraftigt præg på *Heraldisk Tidsskrift* som dettes redaktør og som styrelsesmedlem i selskabet. Han har både formået at holde den høje faglige og læseværdige kvalitet, som hans redaktør-forgængere anlagde, men tillige har han taget tidsskriftet til nye, høje niveauer gennem sine høje kvalitetskrav og sin meget engagerede og aktive redigering.

Som historiker har Poul Holstein tillige leveret væsentlige faglige bidrag ikke mindst indenfor genealogien og personalhistorien, men tillige for studiet af nordtysk middelalderheraldik og dansk adels- og majoratsheraldik.





## BILLEDER FRA STOCKHOLM 21.-24. MAJ 2009



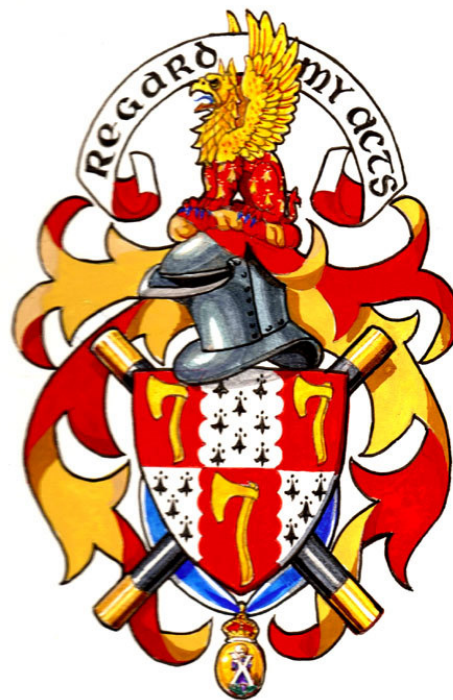
Fotos: Maibritt Zuschke, Jens Christian Berlin og Ronny Andersen



## ORMOND PURSUIVANT OF ARMS, MARK D. DENNIS

Lord Lyon King of Arms har pr. 1. juni udnævnt Mark D. Dennis, formand for The Heraldry Society of Scotland, præsident for Bureau Permanent des congrès internationaux de généalogie et d'héraldique samt, ikke mindst, heraldisk kunstner, til Ormond Pursuivant of Arms ved The Court of Lord Lyon, den skotske heroldsmyndighed.

Til højre ses Mark Dennis' våben, med krydslagte heroldstave og omhængt af en guldmedaljon som tegn på hans embede. Økserne i våbenet blasoneres i øvrigt som 'Danish axes' og skal ses som talende elementer, der spiller på efternavnet Dennis, fra 'le Danais'.



*Mark D. Dennis' våben som Ormond Pursuivant, tegnet af ham selv.*

## CARL-ALEXANDER VON VOLBORTH (1919-2009)



*Carl-Alexander von Volborths våben, tegnet af ham selv.*

Den internationalt kendte heraldiske kunstner og forfatter, Carl-Alexander von Volborth, døde 25. februar 2009, kun fire dage efter sin 90-års fødselsdag. De fleste vil kende hans publikationer, der som oftest var illustreret af ham selv med våbener i en karakteristisk, kraftig streg. Især von Volborths viden om den ganske verdens heraldiske traditioner var enestående, og et emne for flere bøger, *Heraldry—Customs, Rules, Styles* og klassikeren *Alverdens heraldik i farver* - som i øvrigt var en af de første indgange til heraldikken for dette nyhedsbrevs redaktør. I de senere år arbejdede von Volborth med den humoristiske side af heraldikken i flere bøger. Han modtog Gustaf von Numers-prisen i 1984.

## HERALDIKKENS 15 GLÆDER

Sven Tito Achens bog fra 1978, *Heraldikkens femten Glæder*, har i mange år været udsolgt, men er nu, til markering af Heraldisk Selskabs 50-års jubilæum, blevet nyudgivet. De gamle sort/hvide illustrationer er blevet udskiftet med nye i farver, der yder den farvestrålende heraldiske kunst den ære den fortjener. Derimod er Sven Tito Achens fremragende tekst bevaret næsten 100 %.

En af verdens bedste og mest underholdende bøger om heraldik kan snart købes, hold øje med SHS's hjemmeside!



## SLAINS PURSUIVANT



Peter Drummond-Murray of Mastrick, der siden 1982 har bestredet embedet som den skotske jarl af Errolls private herold, Slains Pursuivant, er trådt tilbage. Ny Slains Pursuivant er juristen John Stirling.

Til venstre ses Drummond-Murrays imponerende våben sammen med hans hustru, Barbara Hopes våben, og nederst Slains Pursuivants embesbadge.

## CANADISKE HEROLDER



Endnu nogle heraldiske udnævnelser, denne gang i Canada; Bruce Patterson blev i 2008 udnævnt til Saint Laurent Herald hos The Canadian Heraldic Authority. Manon Labelle er pr. 1. juni 2009 blevet udnævnt til Miramichi Herald samme sted. Saint Laurent Heralds badge ses til venstre, Miramichi Heralds badge ses til højre.





## NYT OM MEDLEMMER

Martin Sunnvist, SHS's sekretær, forsvarede i maj måned sin licentiatafhandling ved Lunds Universitets juridiske fakultet, og kan nu kalde sig jur.lic. Emnet for afhandlingen er: *Rättsstatens domare - att vara och synas vara självständig? En analys av de nordiska domarnas självständighet från 1800-talet till nutid.*

Peter Kurrild-Klitgaard, SHS's formand og Antti Matikkala, styrelsessuppleant, er begge blevet valgt til *fellows* i det britiske Royal Historical Society.

Kaare Seeberg Sidselrud, redaktør af *Heraldisk Tidsskrift*, blev 26. juni 2008 korresponderende medlem af l'Academie Internationale d'Heraldique.

## NY HJEMMESIDE

*Jens Christian Berlin, webredaktør*

SHS introducerede i maj en ny hemsida på adressen [www.heraldik.org](http://www.heraldik.org). Till en början är det framför allt sidans utseende som kommer att märkas för besökare. Efterhand kommer fler funktioner att läggas till. Den nya hemsidan bygger på en helt ny plattform som kommer göra det möjligt att utveckla sidan kontinuerligt. För webbredaktionen innebär den nya tekniska lösningen bland annat att det är enklare att redigera innehållet på sidan.

För framtiden planeras bland annat ett heraldiskt kalendarium samt möjlighet för sällskapets medlemmar att logga in och få tillgång till internt material. För närvarande undersöks möjligheten till betalning över Internet för medlemsavgift samt vid försäljning av böcker. Vapenrullan över sällskapets medlemmar kommer naturligtvis att finnas även i framtiden, men teknisk lösning för denna funktion är ännu inte klar. Delar av den tidigare webbplatsen finns tillsvidare kvar på [www.heraldik.org/old/](http://www.heraldik.org/old/).

## HERALDISK UDFLUGT

Heraldisk Selskabs Afdeling for København og Omegn indbyder lørdag 31. OKTOBER 2009 til rundvisning i Kong Hans' Vingård, Vingårdsstræde 6, København, med specielt fokus på den bevarede våbenfrise

### PROGRAM:

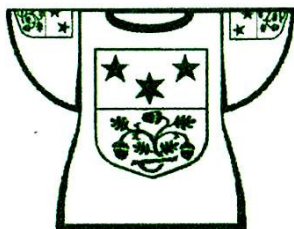
- Kl. 12.00 Frokost
- Kl. 13.30 Omvisning i Kong Hans' Vingård v. Allan Tønnesen
- Kl. 15.30 Kaffe og afslutning



Tilmelding til Niels Arne Dam, [nad@vector.dk](mailto:nad@vector.dk) eller Ronny Andersen, [info@arsheraldica.dk](mailto:info@arsheraldica.dk) SENEST 1. oktober 2009

## INTERNATIONALT KOLLOKVIUM 2009

Det internationale heraldiske kollokvium afholdes 7. - 10. september 2009 i Verviers, Belgien. Emnet er "Heraldic law, usage and customs—past, present and future".



*Kollokviets emblem, tegnet af Roger Harmignies, en heroldskåbe med byen Verviers' våben.*

## INTERNATIONAL KONGRES 2010

Den 29. Internationale Kongres for de Genealogiske og Heraldiske Videnskaber finder sted i Stuttgart, Tyskland, 12.–17. september 2010. Emnet er: "Identitet i genealogi og heraldik."

Kongressen arrangeres i samarbejde med Pro Heraldica og Wappen-HEROLD.



*Pro Heraldica og Wappen-Herolds våbener*

## ARS HERALDICA

Heraldisk kunst og rådgivning



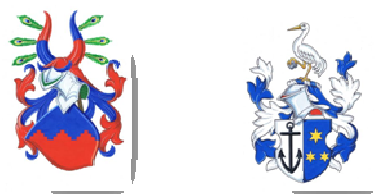
Ronny Andersen  
*Kongelig våbenmaler*

- Komponering af nye våbener
- Våbentegninger
- Exlibris
- Heraldiske illustrationer
- Heraldisk rådgivning
- Foredrag
- Og meget andet...

... NYHEDER ...

Trykning af exlibris tilbydes

Salg af illustrationer:



Se mere på [www.arsheraldica.dk](http://www.arsheraldica.dk)

# SOCIETAS HERALDICA ISLANDICA

*Matthias Á. Jóhannsson, formann Societas Heraldica Islandica*

## NYETABLERET HERALDISK FORENING I ÍSLAND

Den 8. mai 2009 blev der i Reykjavik etableret heraldisk forening, med det formål at øge kundskab og samle materiale om heraldik og beslegtede evner, både hvad angår Island perc. såsom internationelt. Foreningen blev valgt navnet;

**SOCIETAS HERALDICA ISLANDICA**  
( Félag um skjaldarmerkjafræði )

Til styret for foreningen valgtes:

Formand, Matthías Árni Jóhannsson, ( Salgschef; Suppleant i SHS styre )

Sekretær, Jón Þór Hannesson, ( Direktör )

Andre i styret:

Árni Þ. Árnason, ( Fhv. departementschef ai.; SHS Valberedningensmedlem )

Jón Sigurðsson, ( Ökonom; Universitetslektor )

Stefan Snæbjörnsson, ( Inredningsarkitekt; Styremedlem SHS )



Fra venstre: Jón Thor Hannesson, Matthías Á. Jóhannsson, Árni Þ. Árnason, Stefán Snæbjörnsson



## SOMMERTURNERINGER

Der er mulighed for oplevelser af heraldisk karakter under det årlige middelaldermarked i Horsens, Danmark. For første gang nogensinde afholdes der et officielt EM i Ridderdyst. I samarbejde med The International Jousting Association har festivalen arrangeret en ægte ridderturnering, hvor konkurrencen er ægte og resultatet ikke er givet på forhånd.

Riddere fra hele Europa kæmper i Horsens om retten til at kalde sig europæisk mester i Ridderdyst. Turneringen er IKKE et skuespil, slagene bliver ikke markeret og resultatet er ikke aftalt på forhånd.

Der er derfor garanti for spænding og en ganske særlig oplevelse for tilskuerne, når ridderne tester hinanden i ridderlige færdigheder og direkte kamp. Kun den ridder der besidder stålsat mandsmod og ægte ridderblod kan gå sejrrig ud af turneringen og kan i det næste år smykke sig med titlen Europamester. Se mere på [www.middelalderfestival.dk](http://www.middelalderfestival.dk)



GOD  
HERALDISK  
SOMMER!

PICCOLO  
PRESS



LETTERPRESS  
&  
ENGRAVED STATIONERY  
FOR ALL OCCASIONS

90 HARBOUR STREET - NAIRN - IV12 4PG  
Tel: 01667 454508  
email: [print@piccolopress.co.uk](mailto:print@piccolopress.co.uk)  
[www.piccolopress.co.uk](http://www.piccolopress.co.uk)